

Bestuurlijke hoofdlijnen

Relevante ontwikkelingen

Compensatie van het Rijk

Voor de coronacrisis was er al een groot tekort op de Jeugdzorg. Daarnaast heeft het kabinet ingevoerd dat iedereen ongeacht het inkomen recht heeft op (huishoudelijke) hulp, waardoor nu ook grote tekorten op de Wmo zijn ontstaan. Daar komen ook nog de gevolgen van de coronacrisis bij, waardoor nieuwe groepen mensen mogelijk een beroep op de gemeente zullen doen. Welke compensatie Veere van het Rijk ontvangt voor de tekorten die door deze ontwikkelingen zijn ontstaan is nog niet bekend en dus nog niet verwerkt in deze nota.

Momenteel wordt onderzocht hoe het gemeentefonds opnieuw kan worden verdeeld. De invoering van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds staat gepland voor 2023. Dit kan grote impact hebben op de bijdrage die Veere van het Rijk ontvangt.

Coronacrisis

Het blijft onzeker hoe de coronacrisis zich ontwikkelt. We gaan er vanuit dat spoedig het vaccinatieprogramma is voltooid en de economie weer op gang komt.

In de laatste bestuursrapportage 2021 hebben we rekening gehouden met een prognose van in totaal € 1,8 miljoen nadelig door tegenvallende inkomsten en hogere kosten. We verwachten voor 2022 dat er geen tekorten meer ontstaan door corona en hierdoor dus geen nadelig financieel effect meer is op de begroting.

Sociaal domein

Net als bij andere Nederlandse gemeenten wordt de uitvoering van taken in het sociaal domein steeds duurder. Dat komt omdat de vraag naar hulp toeneemt. Vooral bij de WMO en jeugd zien we de kosten de laatste jaren vooral stijgen.

Deze ontwikkelingen drukken steeds zwaarder op de gemeentebegroting en vragen onze volle aandacht.

We proberen vat te krijgen op de kostenstijging door te sturen met inzicht. Zodat we vooraf afgewogen keuzes maken en inspelen op ontwikkelingen die nog komen. Tegelijk blijven we investeren in succesvolle preventieve voorzieningen. Voor de jeugd investeren we in voorzieningen dicht bij de kinderen, zoals de scholen, kinderopvang en de relatie huisartsen. Dit om de problematiek vroeg te signaleren en zwaardere zorg te voorkomen. Voor de Wmo investeren we in de zelfredzaamheid van onze inwoners door bijv. het versterken van de onafhankelijke cliëntondersteuning. Daarnaast hopen we op steun van het Rijk ten aanzien van geld of andere regelgeving.

De kosten van het sociaal domein ramen we op het niveau van 2021; dit is volgens de begrotingscirculaire van de provincie. Daarmee lopen we wel risico voor 2022, omdat we geen rekening houden met autonome groei en ook niet met een hogere bijdrage van het Rijk.

Parkeerbeleid 2e fase

De eerste fase van de uitvoering van het parkeerbeleid is afgerond. Door in Zoutelande net als in Domburg en Veere betaald parkeren in te voeren, worden deze drie toeristische kernen op gelijke wijze behandeld. In 2021 start de zorgvuldige voorbereiding van de tweede fase van de implementatie in 2022.

Het instellen van betaald parkeren op terreinen buiten de bebouwde kom, waar veel (dag)toeristen parkeren, is hier onderdeel van.

In het najaar van 2021 en het voorjaar van 2022 gaan wij inventariseren of en waar er mogelijkheden zijn om een gratis parkeerterrein te realiseren bij Zoutelande. Als er mogelijkheden zijn zal de raad worden voorgesteld om deze in de begroting op te nemen.

In het parkeerbedrijf gaat veel geld om. Daarom stellen we een parkeerfonds voor dat enerzijds als buffer dient om bijvoorbeeld slechte zomers op te vangen. Anderzijds creëren we hiermee een kas waaruit investeringen gedaan kunnen worden voor toiletgebouwtjes, laadpalen, groenvoorzieningen, verbetering van duinovergangen et cetera. We denken na over de doorontwikkeling van het parkeerfonds naar een mobiliteitsfonds.

Het aantal diefstallen van elektrische fietsen is toegenomen. In de raad is gevraagd naar toezicht op fietsparkeerplaatsen bij strandovergangen. Navraag leert dat steeds meer elektrische fietsen digitaal beveiligd zijn met een zogenaamde GPS-tracker. Het is de vraag of het investeren in bewaakte fietsparkeerplaatsen nodig is en hoeveel budget de raad daarvoor beschikbaar wil stellen.

Na de zomer 2021 gaan we het parkeerbeleid uitgebreid evalueren. In november presenteren we de uitkomsten aan de raad. Dan zien we of er aanpassingen in het parkeerbeleid nodig zijn.

Omgevingswet

De Omgevingswet gaat op 1 juli 2022 in werking en staat voor een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. Het biedt gemeenten de mogelijkheid om met overzichtelijkere regels de leefomgeving meer in samenhang in te richten. Een van de pijlers van de Omgevingswet is inwoners en ondernemers met een initiatief sneller en beter van dienst te zijn. Dit brengt een groot aantal veranderingen met zich mee voor de gemeentelijke organisatie. Er moeten organisatorische veranderingen worden doorgevoerd op het gebied van taken, structuur, technologie, processen en mensen.

Dat is een enorme inspanning, zeker voor Veere waar relatief veel aanvragen voor bestemmingsplannen worden ingediend. Dit komt omdat Veere een kleine gemeente is met weinig inwoners, maar met een relatief groot oppervlak en een enorme hoeveelheid toeristen die op ons grondgebied verblijven. Naast een enorme inspanning kost het ook veel geld, denk bijvoorbeeld aan de investeringen op het gebied van ICT.

Woonlasten

De aanslag gemeentelijke belastingen bestaat in het algemeen uit de onroerende zaakbelastingen(OZB), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. De raad heeft vorig jaar besloten de OZB te verhogen met 10% in 2 stappen van 5%. Dit jaar komt alleen de inflatieverhoging van 1,2% hier bovenop. Voor alle andere woonlasten, waaronder de afvalstoffenheffing en rioolheffing, geldt dat we kunnen volstaan met de inflatieverhoging van 1,2%. Na de invoering van diftar hebben bewoners zelf invloed op een deel van de afvalstoffenheffing. Dit is afhankelijk van hoe goed je afval scheidt. De gemeente Veere behoort hiermee, ook in 2022, nog steeds tot een van de goedkoopste gemeenten in Zeeland. Zie de tabel bij de Financiële Hoofdlijnen.

Speerpunten hoofdlijnenprogramma 2020-2022

Dit college investeert in maatschappelijke voorzieningen, de balans tussen leefbaarheid en toerisme en het realiseren van duurzaamheidsdoelstellingen.

Maatschappelijke voorzieningen

Al enige tijd werken we aan de verbetering van de maatschappelijk voorzieningen in Veere. Maatschappelijk voorzieningen zijn bijvoorbeeld zwembaden, schoolgebouwen, dorpshuizen en sport- en gymzalen. Deze gebouwen zorgen voor de samenhang in de kernen van onze gemeente en versterken de leefbaarheid.

Sommige van deze gebouwen hebben achterstallig onderhoud of voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd. Het opknappen, verbouwen en vernieuwen kost heel veel geld. Daarom bereiden we de plannen zorgvuldig voor.

De investeringen zijn zo omvangrijk dat niet alles tegelijk kan. Daarom is er een knip gemaakt in twee fasen. In de eerste fase zijn Aagtekerke, Serooskerke, Oostkapelle en Westkapelle aan de beurt. We investeren de komende jaren in:

- 5 nieuwe scholen;
- 4 sportaccommodaties;
- 4 dorpshuizen;
- 1 zwembad;
- sportvelden.

Alle plannen worden samen met de betrokken partijen gemaakt.

Financiering

Veel van onze maatschappelijke voorzieningen zijn toe aan verbetering en dat kost veel geld. Met deze eerste fase is een belangrijke stap gezet in het financieel beheer en onderhoud van de maatschappelijke voorzieningen. Door de gunstige financiering tegen een lage rente hebben we meer armslag gekregen.

Leefbaarheid en toerisme

We willen het woon- en werkplezier voor onze inwoners vergroten en tegelijkertijd onze omgeving aantrekkelijk houden voor onze toeristische bezoekers. In 2022 investeren we onder andere in:

- o recreatief strand (onder andere zandfonds);
- o versterken toeristisch product in de vorm meer fietspaden en meer ruiterspaden;
- o parkeerruimte in woonwijken voor de inwoners;
- o inzaaien prachtige bloemenranden langs de akkers;
- o meer groen (extra bomen, mooiere dorpsentrees; vlindertuinen);
- o operatie Steenbreek waarmee we mensen stimuleren hun tuin een stukje groener te maken;
- o onderwijsbegeleiding;
- o de Duinweg en Langedam in Zoutelande;
- o trapveldjes en speelplaatsen;
- o extra controle op oneigenlijk gebruik van woningen;
- o herinrichting Dorpsplein Koudekerke;
- o verduurzamen verlichting gymzaal Domburg, Koudekerke en Meliskerke;
- o cultuur (onder andere gastheerschap en inspiratiepunten in de musea en de Grote Kerk);
- o autoluw maken kernen Veere en Domburg;
- o tracéstudie rondweg Grijskerke en Aagtekerke;
- o onderzoek verkeersafwikkeling Domburg;
- o vernieuwen parkeerterrein Breezand Vrouwenpolder;
- o maatregelen bestrijden droogte sportvelden;
- o riolering en afvalverwerking (extra investeringen door klimaatverandering);
- o opknappen parkeerterrein Nieuwstraat Zoutelande (bestraten, toiletgebouw);
- o beleefpad strandovergang Oranjezon;
- o verduurzamen oudere goedkopere woningen;
- o verder verbeteren kwaliteit strandonderhoud (via SSV);
- o uitbreiding begraafplaats Oostkapelle.

Handhaving is essentieel voor de leefbaarheid. Een bijzonder punt van aandacht in dit verband is de handhaving van het tweede woningbeleid.

Leefomgeving

De klimaatverandering heeft gevolgen voor onze leefomgeving. Lange perioden van droogte worden afgewisseld door hevige regenval. Dit betekent extra kosten voor ons riool en de openbare ruimte. Voor het klimaat is duurzaam afvalbeheer erg belangrijk. Afvalverwerking wordt steeds duurder, maar voor wie afval goed scheidt zal dit in 2022 beperkt blijven. Want in 2022 wordt diftar in de gemeente ingevoerd. Diftar staat voor gedifferentieerde tarieven. Met diftar bestaat de afvalstoffenheffing uit een vast bedrag en een variabel bedrag. Het variabele bedrag bepaalt de bewoner zelf aan de hand van het wel of niet scheiden van afval.

Een belangrijk ander aspect van onze leefomgeving is de groei van het toerisme. Hierdoor wordt het steeds drukker op de weg. Hierdoor ontstaan allerlei problemen. Wanneer we ergens een probleem aanpakken, ontstaat elders een probleem. Daarom vraagt dit om een brede analyse van de verkeersproblemen.

Ook bomen en extra groen verbeteren onze leefomgeving. We willen daarom inzetten op minder bestrating, meer bomen en meer vlindertuinen. Deze ontwikkelingen vragen om investeringen.

Ook het oplossen van het energievraagstuk vraagt om extra geld. De gemeente Veere wil met een op te richten duurzaamheidsfonds geld beschikbaar hebben voor mooie duurzame initiatieven. In de jaren 2022 en 2023 storten we in dit fonds jaarlijks € 200.000. Vanaf 2024 is een jaarlijkse storting voorzien van € 100.000 per jaar.

Er is geld beschikbaar (van de gemeente en Provincie) om een beperkt aantal goedkopere particuliere woningen te verduurzamen. De woningeigenaren die hiervoor in aanmerking komen kunnen met dit geld hun woning verduurzamen, eventueel gecombineerd met renovatiewerkzaamheden en het levensloopbestendig maken van de woning. De relatief kleine bijdrage voor de bewoner kan volledig gefinancierd worden met een lening van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting.

Uit onderzoek komt naar voren dat veel van de bestaande woningbouwplannen niet aansluiten bij de behoefte namelijk; woningen voor starters, doorstromers en senioren. Bij nieuwe plannen is levensloopgeschikt het uitgangspunt, daar sturen wij actief op. Ook in 2022 bekijken we de mogelijkheden om versneld betaalbare woningen te realiseren.

Tot slot

Veere heeft veel kansen, maar ook veel uitdagingen. We zijn mooie, landelijke gemeente met veel verschillende kernen, met relatief weinig inwoners maar met veel bezoekende toeristen. Dit leidt tot vraagstukken die horen bij een middelgrote stad, denk aan vergunningaanvragen, verkeersafwikkeling en handhaving. Dat kost veel geld. Tegelijkertijd moet Veere het doen met een organisatie die past bij een klein inwoneraantal. Gelukkig is Veere nog steeds een van de goedkopere gemeentes van Zeeland

Om financieel gezond te blijven zal voor de nieuwe raad en een volgend college het stellen van prioriteiten en het maken van keuzes ook belangrijk zijn. Dat geldt vooral voor de terreinen: Organisatie (Ruimtelijke Ordening), ICT, Sociaal Domein, Omgevingswet, Duurzaamheid, Parkeren en Verkeer.

Deze uitdagingen worden bij de Financiële Hoofdlijnen omschreven en toegelicht.

Besluitvormingstabel 2021

Versie:

Gebruik: MT/DT / College / Presidium

Vergaderdatum presidium: